

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону України про внесення зміни до статті 5 Закону України “Про судовий збір” (реєстр. № 3113 від 22 серпня 2013 року)

Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 13 листопада 2013 року (протокол № 16) проект Закону України про внесення зміни до статті 5 Закону України “Про судовий збір” (далі по тексту - Законопроект) (реєстр. № 3113 від 22 серпня 2013 року), поданий Кабінетом Міністрів України, на відповідність його Конституції України.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення належного виконання Міністерством соціальної політики, місцевими органами соціального захисту населення завдань, визначених законодавством України, при розгляді спорів у судових органах.

Для досягнення мети автором пропонується внести зміни до пункту 20 частини першої статті 5 Закону України “Про судовий збір”, згідно з якими від сплати судового збору звільнятимуться: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій та виконавчі органи міських рад з питань соціального захисту населення — у справах, пов’язаних з призначенням і виплатою фізичним особам всіх видів державної соціальної допомоги, компенсацій, виплат та доплат, установлених законодавством.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України Комітет виходить з такого.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції

України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Статус, повноваження і порядок діяльності Верховної Ради України визначаються Конституцією та законами України.

Верховна Рада України у своїй діяльності повинна виходити із закріплених за нею виключно Конституцією та законами України повноважень. Прийняття законів, згідно з Конституцією України, належать до повноважень Верховної Ради України (пункт 3 частини першої статті 85). Виключно законами України встановлюються податки і збори (пункт 1 частини другої статті 92 Конституції України).

Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 129 Конституції України основними засадами судочинства є рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом. Водночас, цей принцип знайшов своє відтворення у кримінальному процесуальному кодексі України (стаття 7), Кодексі адміністративного судочинства України (стаття 7), Цивільному процесуальному кодексі України (стаття 5) та Господарському процесуальному кодексі України (стаття 4-2).

Тому, звільнення центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад з питань соціального захисту населення від сплати судового збору призведе до зменшення відповідних надходжень до спеціального фонду державного бюджету України, спрямовуються на забезпечення здійснення правосуддя, зміцнення матеріально-технічної бази судів, включуючи створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційної системи, веб-порталу судової влади, комп'ютерних локальних мереж, сучасних систем фіксування судового процесу, придання та обслуговування комп'ютерної і копіювально-розмножувальної техніки, впровадження електронного цифрового підпису.

Тому звільнення центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад з питань соціального захисту населення від сплати судового збору призведе до зменшення відповідних надходжень до спеціального фонду державного бюджету України і, як наслідок, до зменшення обсягу фінансування судової влади, що не узгоджується з частиною першою статті

130 Конституції України, згідно з якою держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів, та частиною другою статті 140 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», згідно з якою забезпечення функціонування судової влади передбачає визначення в Державному бюджеті України видатків на фінансування судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону, а також законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів.

Враховуючи викладене, Комітет з питань правової політики дійшов висновку, що проект Закону України про внесення зміни до статті 5 Закону України «Про судовий збір» (реєстр. № 3113 від 22 серпня 2013 року), поданий Кабінетом Міністрів України, суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

В.В. Писаренко